

свеске
књижевност, уметност, култура

број 160, јун, 2026.
година тридесет седма

Уредништво:

Милена Илишевић, Сања Лазаревић Радак,
Марија Лигети Балинт, Милан Орлић,
Даница М. Савић, Добривоје Станојевић

Главни и одговорни уредник
Милан Орлић

Стални сарадници:

Alla Tatarenko (Лавов)
Александра Јагодић (Београд)
Václav Štěpánek (Брно)
Gabriella Schubert (Јена)
Géza Horváth (Будимпешта)
Драгана Литричин Дунић (Нови Сад)
Елка Њаголова (Варна)
Кристина Николовска (Скопље)
Magdalena Koch (Познањ)
Мирјана Бојанић Ћирковић (Ниш)
Namita Subiotto (Љубљана)
Настасја Писарев (Нови Сад)
Нина Живанчевић (Париз)
Octavia Nedelcu (Букурешт)
Персида Лазаревић ди Ђакомо (Пескара)
Предраг Бјелошевић (Бања Лука)
Прокопије Постоловић (Мадрид)
Слободанка Владив Гловер (Мелбурн)

Уредништво не заступа ставове аутора чије
текстове објављује.

Техничко уређење броја:
„Мали Немо”

Коректура и лектура:
„Мали Немо”

Идејно решење корица:
Стефан Иконић и Андреја Јовић

Издавач:
„Мали Немо”
Јадранска бр. 17, 26000 Панчево
office@malinemo.rs; www.malinemo.rs
Телефон/факс: (013) 370-313

Штампа: **„Мали Немо”** (Панчево)

Тираж: 400 примерака
YU ISSN 1451-9976

Одлуком надлежне комисије
Министарства просвете и науке Републике Србије,
радови објављени у часо-пису Свеске бодују се за
научно звање. Сви прилози у „Свескама” подлежу
рецензирању стручњака из надлежне области.

According to a decision of the Ministry of Education and
Science of the Republic of Serbia, scholarly works pub-
lished in the journal „Свеске” [Notebooks] are ranked
on the scientific index.

КЊИГА ОД ПЕСКА

Душан Радак	6	Одан свом срцу
Саша Радоњић	24	Запарати ме на углу две галаксије
Слађана Миленковић	28	Заборављене приче
Јованка Јелић	38	У ормару

ЈАНУСОВ ВРТ

Катерин Персант	46	Три приче (одабрала и са шпанског превела: Јасна Стојановић)
Адријана Вајмер	57	Звездана светлост (одабрала и са румунског превела: Маријана Стратулат)

ОСВЕТЉЕЊА

Миливој Ненин	65	Увод у писма Оскара Данона
Ђорђе Р. Радовановић	71	Пантологије Станислава Винавера као образац целовитог пародијског модела у српској књижевности (II)
Марија М. Шљукић	83	Меланхолична слика психолошког времена у роману <i>Кад су цветале тикве</i>
Дејан Лучић	91	О превођењу и читању Аристотелове <i>Поетике</i>
Милица Ћебић	102	Рељеф у ликовним уметностима
Даница М. Савић	109	Визуелна кодификација професионалног идентитета – стереотипи и архетипови библиотекара у популарној култури (I)
Миодраг Радовић	121	Завештања главног јунака у роману <i>Via Dolorosa</i> Дарка Јешића
Драшко Ређеп	124	Остатак света, а помисао светла (о међувремену као интимном задатку у поезији Снежане Лекан)

ТАЛИЈИН ПЛЕС

- Хенрик Ибзен 128 Мали вук (II)
(Са данског језика превео: Бојан Милић,
стручни консултант за дански језик: Јете Хег)

ЖИВОТ КЊИГЕ

- Слађана Миленковић 162 Прича о времену и сату Јулије Кристеве
(Јулија Кристева: *Чаробни сат*, роман, Геопетика,
Београд, 2025.)
- Миодраг Радовић 167 Од Хуга Боса до краја човека
(Игор Маројевић: *Етно*, роман,
Књигакомерц, Београд, 2025.)
- Марија М. Шљукић 174 „Хуманопресељење” као метафора новог почетка
(Вида Црнчевић Басара: *Хумано пресељење*,
роман, Лагуна, Београд, 2025.)
- Предраг Јакшић 180 О паметним инструментима (Дивна Вуксановић:
*Меланхолија машина: филозофски огледи о веш-
тачкој интелигенцији*, студија, ФДУ, Институт за
филм, позориште, радио и телевизију, Естетичко
друштво Србије, Београд, 2026.)

МАЛИ САЛОН

Дејан Јеловац 183 Да ли је људски род сачувао способности и својства
људских бића?

НАСЛЕЂЕ

- Зоран Аврамовић 193 Интелектуалац као политички вођа
- Весна Ђурчић и Валентина Станојевић 204 Рихард Вагнер као културни капитал нацистичке
идеологије и политичке легитимације
Адолфа Хитлера
- Немања Ротар 213 Библиотека спаљених књига
- Слађан Тубић 216 Историјат Храма Успења Пресвете Богородице
у Панчеву
- Мирослав Црвуљ 224 Рад у настајању или споменик у нестајању

рељеф у ликовним уметностима

милица ћебић

Апстракт: Овај прилог разматра рељеф као специфичну вајарску дисциплину која се у уобичајеном тумачењу махом односи на примену у медаљерству, архитектонској пластици и скулптури намењеној изложбама ликовних уметничких дела. Међутим, ако се подсетимо његовог основног принципа, можемо га поново препознати у улози медија, који пак, као спој естетског и комуникацијског, остаје релевантан и отворен за иновативне интерпретације у актуелној визуелној уметности.

Кључне речи: рељеф, примењена уметност, ликовна уметност, скулптура, вајарство, савремена визуелна уметност, уметнички занати, интердисциплинарност у уметности, уметнички медиј, петроглифи, хаптичко писмо

Рељеф је посебна дисциплина у оквиру вајарства. Као дело ликовне уметности се у уобичајеном вајарском поступку припрема и прави према ауторском цртежу или непосредном изведбом према посматраном призору. Одабрани мотив одређује начин рада, материјал и технику израде који ће бити употребљени како би се остварила уметничка интенција. Најчешће ће се ликовни уметник определити за моделовање облика са којег ће се по испуњењу естетског критеријума правити калуп и наливати трајни материјал